

Perczel István

(CEU, Középkortudományi Tanszék, egyetemi docens):

Szent Simeon, az Új Teológus a keresztény társadalomról

Simeon, az Új Teológus (Kr. u. 949–1022) a XI. század legnagyobb hatású teológusa és lelki vezetője volt Bizáncban. A XX. században fedezték fel újra, és azóta „a legnagyobb bizánci misztikusként” tartják számon. Mindamellet e sokoldalú egyéniség „misztikusként” való besorolása elhomályosítja üzenetének számos lényegi elemét. A „misztika” homályos kategóriájának fátyla elfedi, hogy Simeon összefüggő, pontos fogalmakat használó teológiai tanítást dolgozott ki, továbbá nagyhatású társadalmi reformeri tevékenységét is, amelyet egyfajta anarchista szentként, „szent bolondként” végzett. Társadalomkritikája radikális: kora bizánci társadalmát, amelyben eluralkodott a képmutatás és a világiasság, Simeon kíméletlenül szembesítette az Evangéliumok parancsolataival. Ezzel összefüggésben azt, amit mi ma – voltaképpen tévesen – „misztikus élménynek” nevezünk, ezáltal kivételnek tekintünk és a társadalom peremére helyezünk, vagyis az isteni jelenlétnek, a megváltásnak nem elméleti, hanem közvetlen és valóságos érzékelését, a keresztény egyén és társadalom megítélésének egyetlen ismérvévé tette. Az előadás Simeon társadalomkritikáját, az egész keresztény társadalom megtérését sürgető tanítását elemzi, elsősorban LVIII. himnusza alapján.